

på andet grundlag været sikret de ansatte en daglig hvileperiode. Den inddragelse under arbejdsmiljølovens bestemmelser, som forslaget generelle bestemmelser indebærer for så vidt angår de under pkt. 1, 2 og 4 nævnte områder, vil i disse tilfælde kun betyde, at undtagelsesordninger kun kan gennemføres efter denne lovs regler. Disse regler indeholder imidlertid så vide rammer, at alle rimelige hensyn vil kunne tilgodeses.

I almindelighed skal der af arbejdsministeren eller arbejdstilsynet gives en generel eller speciel tilladelse til at fravige 11-timers reglen, jfr. § 52, men for holdskifte ved flerholdsdrift, ved landbrugsarbejde og ved lastning og losning er der fundet anledning til at give modificerende undtagelsesregler i selve loven, jfr. § 50, stk. 2 og 3.

Repræsentanter og agenter uden for virksomhedens faste arbejdssted og overordnede funktionærer er som hidtil ved § 56, stk. 2, undtaget fra hviletidsreglerne, men der foreslås dog indført adgang for arbejdsministeren til helt eller delvis at inddrage dem under lovens almindelige regler.

For så vidt angår de under pkt. 5 nævnte områder er der ikke fundet grundlag for ved denne lejlighed at overveje, om dele af disse områder bør inddrages under lovgivningen om daglig hvileperiode.

Den hidtidige særordning i § 31, stk. 6 og 7, for arbejde ved barning af løvnedsmidler er udeladt. De særregler, der eventuelt fortsat er behov for, må gives administrativt i henhold til forslaget § 52.

Reglerne om *ugentligt fridøgn* foreslås til erstatning for det hidtidige forbud imod at beskæftige arbejdere i søn- og helligdagsdøgn samt på grundlovsdagen efter kl. 12. Herefter beskæftiger denne lovgivning sig ikke længere med spørgsmålet om arbejde på søgnehelligdage og grundlovsdagen. Hvorvidt der skal arbejdes på sådanne dage anses for at være noget, der må bero på parternes frie kollektive eller individuelle aftaler.

For så vidt angår søndagsfriheden sker der efter forslaget den principielle ændring, at det hidtidige forbud formuleres om til en ret for den ansatte til en ugentlig fridag med mulighed for at lade det ugentlige fridøgn falde på en anden ugedag end søndag. Det er dog i forslaget bestemt, at det ugentlige fridøgn så vidt muligt skal falde på søndage og i øvrigt så vidt muligt samtidig for alle i virksomheden ansatte. Det tilsigtes således ikke med den ændrede bestemmelse en radikal ændring af traditioner og sædvane med hensyn til det ugentlige fridøgn beliggenhed.

Det forudsættes, at spørgsmålet om beliggenheden af det ugentlige fridøgn tages op i overenskomsterne mellem arbejdsmarkedets parter.

Med hensyn til, hvem der er omfattet af reglerne, er ændringerne mindre end for så vidt angår bestemmelserne om daglig hvileperiode. Det nuværende forbud imod søn- og helligdagsarbejde gælder efter almindelig lov § 1, stk. 2, e, enhver beskæftigelse i en arbejdsgivers tjeneste, men herfra gøres undtagelse ved forskellige særlige bestemmelser. Handels- og kontorloven har tilsvarende regler, medens landbrugsloven ikke har bestemmelser om søn- og helligdagsarbejde.

De områder, der er holdt uden for det almindelige forbud i arbejderbeskyttelsesloven, er følgende:

1. Landbrug, skovbrug og gartneri.
2. Statens tjenestemænd.
3. Repræsentanter, agenter samt overordnede funktionærer.
4. De i almindelig lov § 1, stk. 4 og 5, nævnte områder, nemlig
 - a. arbejdsgiverens private husholdning (f. eks. husassistenter, husbestyrerinder, rengøringsmedhjælp),
 - b. arbejdsgiverens familie, som hører til hans husstand,
 - c. søfart,
 - d. fiskeri,
 - e. luftfart og
 - f. egentlig militærtjeneste.

Endvidere er der i kapitel 6 angivet 16 områder, der er undtaget fra det almindelige forbud imod arbejde på søn- og helligdagsdøgn. For dem er der ved § 36 givet regler om erstatningsfrihed. Når det almindelige forbud imod søndagsarbejde som foreslået bortfalder, er der ikke længere fundet at være tilstrækkelig grund til at opretholde alle disse undtagelser. Det behov, der kan være for særlige regler om det ugentlige fridøgn placering, kan tilgodeses ved overenskomst eller særlige administrative bestemmelser. Enkelte af undtagelserne er det dog fundet nødvendigt at bevare, jfr. nedenfor ad § 53, stk. 3.

De ovenfor under 4 nævnte områder holdes efter forslaget fortsat uden for denne lovgivning. Der er ligesom vedrørende daglig hvileperiode ikke fundet grundlag for ved denne lejlighed at overveje, om dele af disse områder bør inddrages under reglerne om ugentligt fridøgn.

De under 3 nævnte repræsentanter, agenter og overordnede funktionærer holdes ligeledes udenfor, men ligesom for så vidt angår daglig hviletid gives der mulighed ved forslaget § 56, stk. 2, for at inddrage dem under lovens bestemmelser, helt eller delvis.

For statens tjenestemænd er der ikke fundet